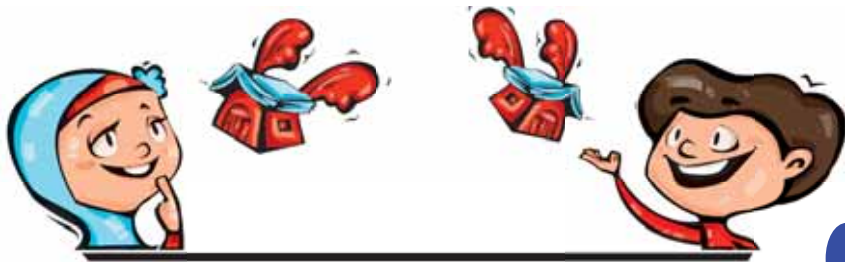


فصل سوم ایران من

- ✓ وطن دوستی و وطن پرستی
- ✓ شروع نویسندگی با درس آزاد
- ✓ دفاع از وطن و فداکاری
- ✓ اسطوره‌های اینار
- ✓ علائم نگارشی و کاربرد آن‌ها
- ✓ منادا و نشانه‌ی ندا

چو ایران نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه یکدلانند یزدان شناس
به نیکی ندارند از بد هراس





منادا: برای مخاطب قرار دادن کسی از نشانه‌هایی استفاده می‌کنیم که به آن‌ها نشانه‌های «ندا» می‌گویند و این کلمات را «منادا» می‌گویند:

نشانه‌های ندا	محلّ قرار گرفتن
یا	ابتدای کلمه
ای	ابتدای کلمه
ا	انتهای کلمه

مثال: ای دوست! یا الله! پروردگارا!

نکته: ممکن است منادا بدون هر یک از این علائم باشد و فقط با لحن کلام تشخیص داده شود. در شمارش جمله، منادا یک جمله به حساب می‌آید.

کلماتی هستند که وزن و آهنگ خواندن آن‌ها مثل هم است یعنی دارای یک آهنگ مشابه هستند.	کلمات هم آهنگ یا هم قافیه
سرودن شعر: ای نرگس پرخمار مست / دل‌ها زغم تو رفت از دست ← مست و دست استفاده در نوشته‌ها: هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون برآید مفرّح ذات. حیات و ذات	کاربرد
شعرها یا نوشته‌ها بهتر به سمع شنونده می‌رسد و زیباتر می‌شود.	نتیجه

چیزی را به چیزی یا کسی را به کسی مانند کردن (استفاده از صنعت تشبیه)	تشبیه
مادر من مانند فرشته‌ها مهربان است. قدّ او مانند قامت سرو بلند است.	مثال

دوست خوبم، متن املاي زیر را بخوان و از بزرگ‌ترهای مهربانت بخواه، املاي آن را به تو بگویند. سپس خودت آن را از روی کتاب تصحیح کن و به سؤال‌های آن پاسخ بده.

«ایثار»

دیدن عکس‌های کودکی فرزند، لبخندی به چهره‌ی غمگین مادر نشانده. او قهرمان زندگی‌اش بود. فرزند برومندی که مادر عاشق او بود و همیشه با غرور از خوبی‌هایش سخن می‌گفت. او سربازی گمنام و باوفا بود که حافظ وطن و مایه‌ی افتخار مادر بود.

با سرودی صادقانه، بهاری‌ترین دارایی‌اش را که جان‌ش بود، در راه حفظ اسلام و کشورش هدیه داد و حالا خوش‌ترین خاطرات مادر، قصه‌ی گذشت و ایثار فرزند به شمار می‌آمد. فرزندى که در درگاه حضرت حق جاودانه گشته بود و غصه‌هایی که به قصه‌های دل‌نشین تبدیل شده بود.

دعای شهید همیشه این بود: «خدایا! وطنم و مردمان آزاده‌اش را چون گل‌های بهار در پناه خود نگهبان باش.»

گاهی هم این شعر را زمزمه می‌کرد:

«ما که اطفال این دبستانیم	همه از خاک پاک ایرانیم
اشرف و انجب تمام ملل	یادگار قدیم دورانیم
شکر داریم کز طفولیت	درس حبّ الوطن، همی خوانیم»

با توجه به متنی که خواندی، به سؤال‌های زیر پاسخ بده.

۱ دیدن چه چیزی لبخند را به چهره‌ی مادر نشانده؟

- الف. عکس‌های خردسالی فرزندش
- ب. عکس‌های سربازی پسرش
- پ. عکس‌های خانوادگی
- ت. عکس‌های دوستان فرزندش

۲ با توجه به متن، در جای خالی چه واژه‌ای قرار می‌گیرد؟

- الف. قصه‌هایی - غصه‌هایی
- ب. غصه‌هایی - قصه‌هایی
- پ. داستان‌هایی - قصه‌هایی
- ت. یادگارهایی - غصه‌هایی



دعای شهید چه بود؟



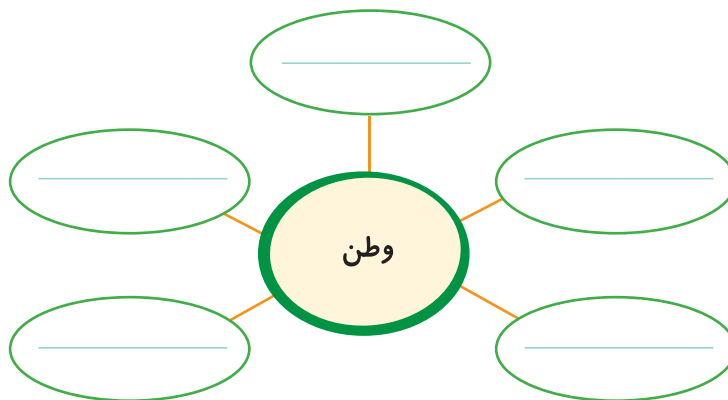
- الف. خدایا! مادرم را حفظ فرما.
- ب. خدایا! وطنم و مردمانش را در پناه خود نگهدار باش.
- پ. خدایا! ما را جاودانه کن.
- ت. خدایا! خاطرات مرا در ذهن مادرم جاودانه کن.

با مطالعه‌ی دقیق متن درس ششم به سؤال‌های زیر پاسخ بده.

شعر «ای وطن» درباره‌ی چه چیزهایی از ایران سخن می‌گوید؟



با توجه به متن شعر «ای وطن» صفت‌های مناسب برای نمودار بنویس.



با مناداهایی که در متن درس است، جمله‌های جدید بنویس.



_____	_____
_____	_____
_____	_____

در جای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.



وطنم تو مثل شعر _____ زیبا و لطیفی و تو مانند _____ قناری خوش‌آهنگ هستی تو مانند باد _____ بهاری عزیزی، ای وطنم تو را _____ دارم برای تمام _____ و دشتهایت.



بخش‌های مناسب را به یکدیگر وصل کن.

مثل سربازان عاشق	مثل غم در مرگ مادر
از بلندی‌های پاک	قهرمان قصه‌هایی
مثل کوه غصه‌هایی	همچون آواز بلندی
با وفایی همچو خاک	با غروری، با گذشتی

با توجه به متن درس، جدول زیر را کامل کن.

کلمه‌هایی که چهار دندانه دارند	کلمه‌هایی که حرف «غ» دارند	کلمه‌هایی که نقطه ندارند	کلمه‌هایی که حرف «ص» دارند
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

متن زیر را تا یک بند ادامه بده و در پایان برای آن یک عنوان مناسب بنویس.

عنوان: «_____»

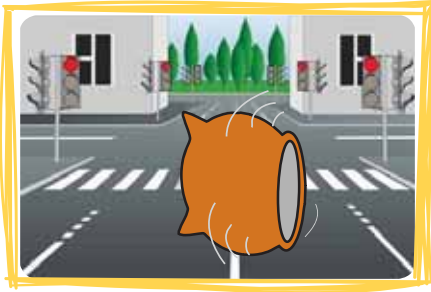
کم‌تر از یک ساعت به تحویل سال نمانده بود که من هنوز

شیرین‌ترین خاطره‌ی خود را در یک بند به طور خلاصه بنویس.



۱۲

مفهوم مثل «دیگ می‌گردد و می‌گردد تا در خود را پیدا کند» را در یک بند توضیح بده.



۱۳

در عبارت «ای سلام، ای سرودم / ای نگهبان وجودم / ای غم تو، شادی‌ام تو مایه‌ی آزادی‌ام تو» کدام آرایه‌ی ادبی به کار رفته است؟

۱۴

کدام گزینه منادا ندارد؟

- الف. صدایی زیبا شنید که روحش را به وجد آورد.
- ب. خدای مهربان، ای بنده‌نواز
- پ. ای مادر، مهربان‌ترینی
- ت. سعدیا، مرد نکونام، نمیرد هرگز

۱۵

جاهای خالی را با دل‌نوشته‌های خودت کامل کن و آن را برای دوست یا خانواده‌ات بخوان.

ای دلیل زنده بودن _____

همچو رویش در بهاران _____

۱۶

واژه‌های هم‌آوا را در درس پیدا کن و بنویس.

بهاران: _____ قناری: _____ صادقانه: _____ غصه‌هایی: _____

۱۷

املای کدام واژه با توجه به معنی آن، درست نیست؟

- الف. تأخیر: عقب انداختن
- ب. جرعت: دلیری
- پ. حجره: غرفه
- ت. مثل: مانند

۱۸

کدام یک، از نشانه‌های «ندا» نیست؟

- الف. «ای» در اوّل
- ب. «ی» در آخر
- پ. «یا» در اوّل
- ت. «ا» در انتها

